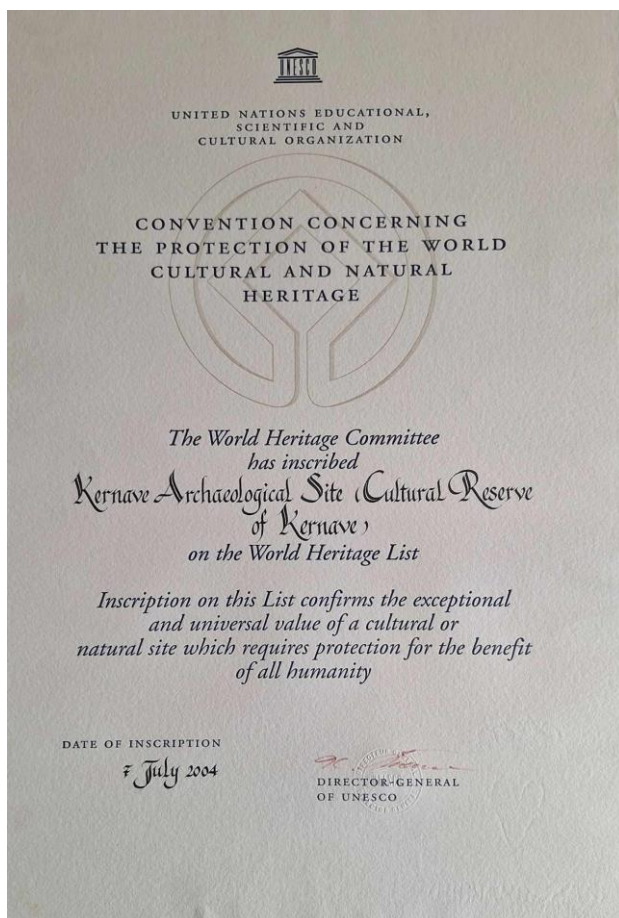

*Pranešimas spaudai
2024 06 20, Kernavė*

Kernavės archeologinė vietovė 20 metų UNESCO Pasaulio paveldo sąrašė

Lietuvos Troja, archeologijos Meka – taip dažnai apibūdinama Kernavės archeologinė vietovė – 2024-siais metais mini Kernavės UNESCO Pasaulio vertybės statuso suteikimo 20-metį ir kviečia švęsti kartu su visa Lietuva. Ši sukaktis – tai Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcijos nuoseklaus ir atsakingo darbo įprasminimas, siekiant išlaikyti / išsaugoti išskirtinės vertės Kernavės kultūrinį kraštovaizdį, jame esančių paveldo išteklių kokybę ir svarbą Baltijos regiono istorijos pažinimui.

Kernavės archeologinė vietovė (Valstybinis Kernavės kultūrinis rezervatas) – unikalus teritorinis archeologijos ir istorijos vertybių kompleksas, 2004 m. liepos 7 dieną įrašytas į UNESCO saugomų pasaulio paveldo objektų sąrašą, tuo pripažįstant šios vietovės svarbą pagal du Pasaulio paveldo komiteto nustatytus išskirtinės visuotinės vertės kriterijus: Kernavės archeologinė vietovė išskirtinai liudija maždaug 10 tūkstančių metų gyvenviečių raidą Baltijos regione. Vertybės teritorijoje yra išskirtinių panteistinių ir krikščioniškų laidojimo tradicijų įrodymų. Gyvenviečių planas ir įspūdingi piliakalniai yra išskirtiniai tokio struktūrinio tipo objektų raidos ir jų naudojimo ikikrikščioniškuoju laikotarpiu pavyzdžiai.

Iš kairės: Kernavės kultūrinio rezervato direktorius Saulius Vadišis, UNESCO Pasaulio paveldo centro Šiaurės Amerikos ir Europos skyriaus vadovė Mechtilda Riosler, Lietuvos ambasadorė prie UNESCO Ina Marčiulionytė ir prezidentas Valdas Adamkus Valdo Kopūsto (ELTA) nuotrauka

Kernavės UNESCO Pasaulio vertybės statuso suteikimo konvencijos aktas

Minint Kernavės kultūrinio rezervato UNESCO Pasaulio vertybės statuso suteikimo 20-metį, Kernavės archeologinės vietovės muziejus lankytojus masins išskirtiniais teminiais renginiais, parodomis ir kitomis kultūrinėmis veiklomis, džiuginančiomis žingeidžią Lietuvos visuomenę ir svečius iš užsienio visus 2024-uosius metus. Jubiliejinei sukakčiai paminėti renginių ciklas integraliai startuos kartu su XXIV Tarptautinio eksperimentinės archeologijos festivalio „Gyvosios archeologijos dienos Kernavėje“ (liepos 5–7 dienomis) kultūriniais įvykiais ir tolyn, keliaujant metų ratu:

- **Liepos 7 d. 14.00 val. Kernavės archeologinės vietovės muziejuje Parodos „Kernavės archeologinė vietovė 20 metų UNESCO Pasaulio paveldo sąrašė“ atidarymas.** Sukurta proginė fotografijų paroda ir 2024–2025 m. kalendorius, pristatantis nūdienos Kernavės archeologinės vietovės kraštovaizdžio kaitą pagal metų laikus. Parodos metu koncertinę programą atliks Lietuvos džiazo ambasadorius – Liudas Mockūnas (saksofonas). *Paroda bus eksponuojama nuo liepos 5 d. Kernavės archeologinės vietovės muziejaus parodų erdvėje (Kerniaus g. 4a, Kernavė, Širvintų r.).*
- **Liepos 7 d. 15.00 val. Diskusija „Kaip (su)valdyti UNESCO paveldą?“.** Dalyviai UNESCO Pasaulio paveldo vietovių valdytojai: Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direktcijos direktorius dr. Ramojus Kraujelis, Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūros direktorius doc. dr. Juozapas Blažiūnas, Kuršių nerijos nacionalinio parko direktcijos direktorė Lina Dikšaitė, Tarptautinio Struvės geodezinio lanko Koordinacinio komiteto narys Aplinkos ministerijos analitikas dr. Saulius Urbanas, Saulius Rimas, Kauno miesto savivaldybės administracijos Kultūros paveldo skyriaus vedėjas, taip pat Kultūros ministerijos Kultūros paveldo politikos grupės patarėja Sigita Bugenienė, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriato Paveldo programų vadovė Renata Vaičekonytė-Kepežinskienė. *Diskusija vyks festivalio „Gyvosios archeologijos dienos Kernavėje“ Žynių pastogėje.*
- **Rugsėjo 20 d., 19.00–24.00 val. Rudens lygiadienio ir baltų vienybės šventė Kernavėje.** Kernavės archeologinėje vietovėje organizuojama tradicinė Rudens lygiadienio ir baltų vienybės šventė yra tęstinis renginys, skirtas kūrybiškai pažymėti astronominių gamtos virsmą ir simboliniu patyrimu priminti baltų genčių susivienijimo svarbą. Ta proga kviečiami baltų palikuonys Lietuvoje ir Latvijoje įsijungti į Baltų vienybės sąsaulą, tradiciškai uždegant ugnis ant piliakalnių su baltų istorija susijusiose vietose. Šventei įprasminti numatomos kūrybinės, edukacinės ir muzikinės veiklos bei speciali meninė šviesų instaliacija, skirta UNESCO Pasaulio vertybės statuso suteikimo 20-čiui paminėti. *Renginys vyks Kernavės archeologinės vietovės muziejuje.*
- **Spalio 2 d. Istorinių Sostinių forumas: svarba, tyrimai ir ateities perspektyvos.** Forumas skirtas Kernavės UNESCO Pasaulio vertybės statuso suteikimo 20-mečiui paminėti. Forume susitiks istorinių sostinių idėjos autoriai, puoselėtojai, valdytojai, gyventojai ir kitos suinteresuotos šalys. Forumo tikslas – aptarti, kur juda istorinių sostinių idėja, kaip ją šiuo metu supranta visuomenė, kokios yra ir gali būti istorinių sostinių stiprybės, silpnybės, galimybės bei rizikos. Dalyviai: Kernavės, Vilniaus, Kauno, Trakų, ir kitų Aukštaitijos regiono muziejų atstovai, istorikai ir archeologai: prof. dr. Alfredas Bumblauskas, dr. Darius Baronas, doc. dr. Aleksiejus Luchtanas, doc. dr. Gintautas Vėlius, doc. dr. Aurimas Švedas, LR Seimo narys Kęstutis Vilkauskas, įstatymų projektų

dėl istorinių sostinių statuso įamžinimo iniciatorius, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos atstovai ir kt.

Forumo programoje numatytos trys pagrindinės sesijos ir jų temos:

Istorinių sostinių tyrimai. Planuojama aptarti, kas naujo žinoma / nežinoma apie Lietuvos istorinių sostinių kultūrinę, politinę ir ekonominę reikšmę.

Istorinių sostinių populiarinimas. Numatyta diskusija su kitų muziejų kolegomis apie istorinių sostinių viešinimą, turizmo skatinimą ir jų unikalumo išsaugojimą, apie istorinių ir regionų sostinių naratyvo įamžinimą muziejuose. Ar istorinių sostinių idėja gyva, ar turime ką parodyti miestų ir kraštų muziejuose?

Istorinių sostinių ateitis ir UNESCO apsauga. Kartu su Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos atstovais bei istorinių sostinių valdytojais (savivaldos atstovais) bus aptarta, kaip istorines sostines pritaikyti šiuolaikinėms reikmėms, išsaugant jų autentiškumą ir reikšmę ateities kartoms. Vyks diskusija apie UNESCO vaidmenį saugant istorines sostines, išsaugant jų paveldą ir skatinant tarptautinį bendradarbiavimą.

Šiandien Kernavė, kaip ilgos apgyvendinimo trukmės vieta, svarbi viso Baltijos regiono priešistorėi pažinti. Čia, Neries vaizdingame Pajautos slėnio amfiteatre, kur stūkso piliakalniai, nuo neatmenamų laikų kūrėsi senovės gyvenvietės, buvo laidojami žmonės. Nedideliame 194 hektarų žemės lopinėlyje išlikusios vertybės, gausūs archeologiniai radiniai, istorijos tėkmėje susiformavęs kraštovaizdis mums byloja apie kultūras, gyvavusias šiame areale. Kartais klestintis, kartais apmiręs gyvenimas šioje vietovėje niekada nebuvo nutrūkęs. Aplankykime Kernavę ir patys atraskime ją – pasivaikščiokime po praėjusių amžių paslaptis saugantį Pajautos slėnį, didingus piliakalnius, pajauskime šios vietos magišką galią.

Kviečiame į renginius, skirtus Kernavės UNESCO Pasaulio vertybės statuso suteikimo 20-mečiui paminėti!

Informaciją parengė:

Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcija

Kernavės
archeologinė vietovė

20 metų
Pasaulio paveldo sąrašė

unesco
Pasaulio paveldo vertybė